

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Кафедра гуманітарної освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Українська мова (за професійним спрямуванням)»

Рівень вищої освіти – *Перший (бакалаврський) рівень*

Галузь знань – *07 «Управління та адміністрування»*

Спеціальність – *075 «Маркетинг»*

Освітньо-професійна програма – *«Маркетинг»*

Кількість кредитів – 4

Компонент освітньо-професійної програми – *обов'язкова*

Мова викладання – українська

Лектор курсу	Куза Анжела Михайлівна
Профайл лектора	https://lnup.edu.ua/uk/kafgumosv/kolkafgum2020/179-vykladachi/4471-anzhela-mykhailivna-kuza
Контактна інформація	anzhela.kuza@gmail.com телефон: 0964575403

Опис дисципліни

Анотація курсу. У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти формують загальні та комунікативні компетентності, а саме опановують знання щодо законодавчих та нормативно-стильових основ професійного спілкування, особливостей усного і наукового професійного мовлення. Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є однією з базових для формування професійної компетенції студентів, оскільки мова є одним із найважливіших інструментів професійної діяльності сучасного фахівця. Сьогодні висококваліфікований фахівець будь-якої галузі повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми, точно та логічно висловлювати свої думки, досконало володіти фаховою термінологією. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» стають основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Мета курсу. Метою вивчення освітньої компоненти «Українська мова за професійним спрямуванням» є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, яке б забезпечило професійне спілкування на належному мовному рівні.

Основними завданнями освітньої компоненти «Українська мова за професійним спрямуванням» є сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, сформувати навички оперування фаховою термінологією, створення та редагування наукових та офіційно-ділових текстів

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності

СК1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.

Програмні результати навчання

Р17. Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.

До закінчення курсу студенти повинні знати:

- законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування;

- особливості офіційно-ділового й наукового стилів мовлення, специфіку фахових текстів з урахуванням лексики та термінології обраної спеціальності;
- норми сучасної української літературної мови;
- особливості впливу на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів;
- основи мовної культури монологу, діалогу та полілогу у професійній сфері.

До закінчення курсу студенти повинні вміти:

- правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів;
- влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності;
- сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів;
- складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їх специфіку;
- послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни (зміст)

Розділ 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування.

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.

Тема 2. Функціональні стилі сучасної української літературної мови.

Тема 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації

Тема 4. Українська лексикографія. Словники у професійному мовленні.

Тема 5. Лексика сучасної української літературної мови з погляду її походження та вживання.

Тема 6. Основні зміни у новій редакції «Українського правопису» (2019 р.)

Тема 7. Морфологічні норми мови професійного спілкування.

Розділ 2. Усне і наукове професійне мовлення.

Тема 8. Синтаксичні особливості документів та наукових праць.

Тема 9. Спілкування як інструмент професійної діяльності.

Тема 10. Культура усного фахового спілкування.

Тема 11. Колективне обговорення професійних проблем.

Тема 12. Публічний виступ як важливий засіб комунікації.

Риторика і мистецтво презентації.

Тема 13. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.

Тема 14. Українська термінологія в професійному спілкуванні.

Тема 15. Оформлювання результатів наукової діяльності.

План лекційних занять з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням»

№ з/п	Тема, питання що вивчаються	К-сть год.
1.	Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Професійна мовнокомунікативна компетенція, тенденції розвитку української мови на	4

	<p>сучасному етапі.</p> <p>Значення мови в житті суспільства. Основні функції мови. Місце української мови серед інших мов. З історії становлення та розвитку української мови. Поняття «національна», «літературна», «рідна», «державна» мова, «діалект», «суржик». Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Найістотніші ознаки літературної мови. Поняття норми, види мовних норм. Норми сучасної української літературної мови.</p> <p>Функціональні стилі сучасної української літературної мови.</p>	
2.	<p>Тема 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Поняття «документ», «реквізит», «формуляр», «бланк». Загальні вимоги до складання та оформлення документів. Класифікація документів. Національний стандарт України ДСТУ 4163:2020 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів». Вимоги до змісту і розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки документа. Вимоги до тексту документа. Рубрикація тексту.</p>	2
3.	<p>Тема 4. Українська лексикографія. Словники у професійному мовленні.</p> <p>Роль словників у підвищенні мовної культури. Поняття «лексикографія», «лексикографічна праця». З історії української лексикографії. Енциклопедичні лексикографічні праці, їх класифікація та характеристика. Філологічні лексикографічні праці, їх класифікація та характеристика.</p>	2
4.	<p>Тема 9. Спілкування як інструмент професійної діяльності.</p> <p>Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Поняття ділового спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Комунікативні стратегії і тактики. Гендерні аспекти спілкування. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Основні комунікативні закони.</p>	1
5.	<p>Тема 11. Колективне обговорення професійних проблем.</p> <p>Форми колективного обговорення професійних проблем. Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».</p>	1
6	<p>Тема 12. Публічний виступ як важливий засіб комунікації. Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Види публічного мовлення. Особливості підготовки до публічного виступу. Структура публічного виступу. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації.</p>	2
7.	<p>Тема 13. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.</p>	2

	<p>Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Науковий етикет. Мовні засоби наукового стилю.</p> <p>Тема 14. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Поняття «термін», «термінологія», «термінознавство». Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські термінологічні словники.</p>	
Всього		14

**ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«Українська мова за професійним спрямуванням»**

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття	К-сть го д.	К-сть балів
1.	<p>Розділ 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування.</p> <p>Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Значення мови в житті суспільства. Основні функції мови. Місце української мови серед інших мов. З історії становлення та розвитку української мови. Поняття «національна», «літературна», «рідна», «державна» мова, «діалект», «суржик». Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Функціонування української мови як державної. Найістотніші ознаки літературної мови. Поняття норми, види мовних норм. Написання особистої заяви та пояснювальної записки.</p>	2	3
2.	<p>Тема 2. Стилі сучасної української літературної мови. Функціональні стилі української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Написання автобіографії та резюме.</p>	2	3
3.	<p>Тема 3. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації Класифікація документів. Національний стандарт України. Вимоги до змісту і розташування реквізитів. Вимоги до бланків документів. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа. Документація з кадрово-контрактних питань. Особовий листок з обліку кадрів, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода. Написання доручення і розписки.</p>	2	3
4.	<p>Тема 4. Українська лексикографія. Словники у професійному мовленні. Енциклопедичні та філологічні лексикографічні праці. Роль словників у підвищенні мовної культури. Найважливіші праці з</p>	2	3

	історії української лексикографії. Практичне ознайомлення з різними типами словників. Аналіз словникової статті.		
5.	Тема 5. Лексика сучасної української літературної мови з погляду її походження та вживання. Шляхи формування лексичного багатства української мови. Синоніми, антоніми, пароніми та їх функції в мові професійного спілкування. Чужомовні запозичення. Правопис слів іншомовного походження. Написання оголошення та характеристики.	2	3
6.	Тема 6. Основні зміни у новій редакції «Українського правопису» (2019), який схвалений Кабінетом Міністрів України (Постанова № 437 від 22 травня 2019 р.) спільним рішенням Президії Національної академії наук України (протокол № 22/10 від 24 жовтня 2018 р.) і Колегії Міністерства освіти і науки України (протокол № 10/4-13 від 24 жовтня 2018 р.) та затверджений Українською національною комісією з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018.). Інтернет-ресурси для вивчення української мови.	2	3
7.	Тема 7. Морфологічні норми мови професійного спілкування. Тема 7.1. Реалізація граматичних категорій іменника в офіційно-діловому та науковому стилях. Стилістичне навантаження категорії роду. Словозміна іменників. Правопис та особливості відмінювання прізвищ, імен, по батькові. Закінчення іменників ч. р. однини II відміни у родовому відмінку. Стилістичні функції вживання кличного відмінка. Правопис складних іменників. Написання розпорядчих документів (наказу та розпорядження). Тема 7.2. Лексико-граматичні категорії прикметника та дієслова в мові професійного спілкування. Якісні прикметники та їх ступенювання. Особливості творення й уживання форм ступенів порівняння. Стилістичне використання форм способу. Вживання форм на <i>-но</i> і <i>-то</i> . Правопис частки <i>не</i> з дієсловом та дієслівними формами. Творення та використання дієприкметників та дієприслівників у мові професійного спілкування. Тема 7.3. Функціонування числівника в діловій документації. Розряди. Відмінювання. Зв'язок числівників з іменниками. Правопис. Написання чисел та оформлення таблиць у документах. Написання довідково-інформаційних документів (протоколу, витягу з протоколу, адміністративного акта та доповідної записки).	2	7

8.	<p>Тема 8. Синтаксичні особливості документів та наукових праць.</p> <p>Характер синтаксичних зв'язків між словами. Словосполучення і речення, їх роль у мовленні. Синтаксичні засоби і прийоми, що допомагають виробити стислий, точний, ясний стиль текстів ділових документів. Порядок слів у реченні та його стилістична функція. Найтипівіші порушення синтаксичних норм української мови. Вживання прийменника ПО в офіційно-діловому стилі. Функції простого і складного речення в науковому та офіційно-діловому стилі.</p> <p>Етикет службового листування. Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлювання. Різні типи листів.</p> <p>Написання листа-запрошення, листа-повідомлення, листа-відмови.</p>	2	3
9.	<p>Розділ 2. Усне і наукове професійне мовлення.</p> <p>Тема 9. Спілкування як інструмент професійної діяльності.</p> <p>Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Комунікативні стратегії і тактики. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови.</p>	2	3
10.	<p>Тема 10. Культура усного фахового спілкування.</p> <p>Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Невербальні засоби спілкування. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування. Функції та види бесід. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Співбесіда з роботодавцем. Етикет ділової телефонної розмови.</p> <p>Ділова гра «Співбесіда з роботодавцем».</p>	1	2
11.	<p>Тема 11. Колективне обговорення професійних проблем.</p> <p>Форми колективного обговорення професійних проблем. Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. Нарада. Дискусія. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».</p> <p>Дискусія на обрану студентською аудиторією тему.</p>	1	1
12.	<p>Тема 12. Публічний виступ як важливий засіб комунікації. Риторика і мистецтво презентації.</p> <p>Види публічного мовлення. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації.</p>	2	7

	Публічний виступ та мультимедійна презентація на обрану тему.		
13.	Тема 13. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Становлення і розвиток наукового стилю української мови. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Науковий етикет. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань. Складання бібліографічного списку.	2	3
14.	Тема 14. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Історія і сучасні проблеми української термінології. Термін та його ознаки. Термінологія як система. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Аналіз фахових термінів за заданою схемою. Аналіз наукового тексту за заданою схемою.	2	3
15.	Тема 15. Оформлювання результатів наукової діяльності План, тези, конспект як важливий засіб організації розумової праці. Анотування і реферування наукових текстів. Реферат як жанр академічного письма. Стаття як самостійний науковий твір. Вимоги до наукової статті. Рецензія, відгук як критичне осмислення наукової праці.	2	3
	Всього	28	50

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

НАВЧАЛЬНО-АУДИТОРНА РОБОТА. Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні заняття та консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах, дискусії, ділові ігри, захист презентацій, виголошення публічного виступу, аналіз та самоаналіз виступів.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформаційним матеріалом або з матеріалом мережі «Інтернет», виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проєкти. Програмою передбачено такі проєкти для формування професійної компетентності, зокрема

публічний виступ з мультимедійною презентацією за фаховим спрямуванням або щодо тем, пов'язаних з важливими суспільно-громадськими проблемами, культурою мовлення у молодіжному середовищі, проблематикою розвитку та становлення української мови як державної тощо.

САМОСТІЙНА РОБОТА охоплює матеріал, що може бути освоєний здобувачами вищої освіти самостійно. Самостійне вивчення матеріалу передбачає освоєння тематичної літератури, підготовку письмових робіт, контрольних робіт, виконання тестових завдань:

МЕТОДИ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ: анотація прочитаної літератури, відповіді на контрольні питання, тестування, написання реферату, консультації, конспектування літератури з курсу, робота в навчально-методичному кабінеті (чи бібліотеці), робота з інтернет-джерелами.

ТЕСТУВАННЯ дає можливість оцінити знання теоретичного та практичного матеріалу курсу та є достатньо об'єктивною формою контролю знань, а, отже, й показником неупередженого оцінювання.

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, звільнення, лікарняний).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, звільнення з поважних причин) студенти, які пропустили заняття, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка відпрацювання пропущених занять.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Положення «Про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування» (https://www.lnup.edu.ua/files/principle_NMVZYAVO/1.pol_pro_akad_dobr.pdf).

Політика щодо використання електронних засобів. На заняттях можна користуватися електронними засобами (ноутбук, планшет, телефон) виключно для діяльності, яка пов'язана з проблематикою курсу. Їхнє використання для інших цілей не допускається. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Для виконання тестів в системі Moodle (інших ресурсах) рекомендується використовувати ноутбуки, планшети та телефони.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка** – виконання практичних завдань, написання особистих та службових документів, складання бібліографічного списку, виконання вправ на редагування текстів, робота з різними типами словників, аналіз наукових текстів та наукової термінології, підготовка публічних виступів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести.
- 3. Практична перевірка** – аналіз складених текстів офіційно-ділового та наукового стилів, виконаних практичних завдань щодо норм сучасної української літературної мови, підготовлених презентацій та публічних виступів на обрану тему.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ВИЗНАЧЕНІ У ПОЛОЖЕННІ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Рекомендована література

Базова

1. Горда О. М., Дерпак О. В., Куза А. М. Українська мова за професійним спрямуванням: ділова та наукова комунікація : навч. посібник. Львів : ЛНАУ, 2017. 138 с.
2. Куза А., Дерпак О. Українська мова за професійним спрямуванням: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Львів: Львівський національний університет природокористування, 2022. 233 с.
3. Куза А. М., Дерпак О. В., Барабаш Г. А. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посібник. Львів : ЛНАУ, 2013. 120 с.
4. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спрямування: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2008. 368 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для студентів ОС «Бакалавр» спеціальностей 051 «Економіка», 292 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік та оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 081 «Право», 151 «Автоматизація та інтегровано-комп'ютерні системи» /Укладачі А. Куза, О. Дерпак. Львів: ЛНАУ, 2020. 112 с.
6. Українська мова за професійним спрямуванням: курс лекцій / Укладачі: А. М. Куза, О. В. Дерпак, Г. А. Барабаш. Львів: ЛНАУ, 2020. 120 с.
7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ: Алерта, 2010. 696 с.

Допоміжна

1. Культура фахового мовлення : навч. посібник / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці: Книги-XXI, 2006. 496 с.
2. Кюнцлі Р. В., Пискач О. Д., Дерпак О. В. Культура українського мовлення : курс лекцій і практичних завдань. Львів: ЛНАУ, 2010. 237 с.
3. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навч. посібн. Львів: Знання, 2008. 291 с.
4. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник. Київ: Академія, 2012. 216 с.
5. Українська мова за професійним спрямуванням: завдання для дистанційного навчання та самостійного опрацювання тем для студентів ОС «Бакалавр» усіх спеціальностей / Укладач А.М. Куза. Львів, 2021. 58 с.
6. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: навч. посібник. 3-тє вид. Київ: Вікар, 2003. 223 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси:
 1. Кабінет гуманітарної освіти Львівського національного університету природокористування (ауд. 411 головного корпусу; тел.: 22-42-946).
 2. Наукова бібліотека ЛНУП (вул. Володимира Великого, 1; м. Дубляни, Львівська обл.; тел.: 22-42-915).
 3. Львівська державна обласна універсальна наукова бібліотека (просп. Шевченка, 13; м. Львів; тел.: 274-02-26).
 4. Львівська наукова бібліотека АН України ім. В. Стефаника (вул. В.Стефаника, 2, м. Львів; тел.: 274-43-72).
 5. Наукова бібліотека ім. М. Драгоманова Львівського національного університету ім. І. Франка, метод. відділ (вул. Драгоманова, 17, м. Львів; тел.: 296-42-41).

6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (просп. Голосіївський, 3, м. Київ) nl@cs.freenet.kiev.ua
7. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук (вул. Героїв оборони, 10, м. Київ) postmaster@ucsal.carrier/kyiv.ua/

2. Електронні інформаційні ресурси мережі «Інтернет»:

Український правопис (ЗАТВЕРДЖЕНО Українською національною комісією з питань правопису (протокол № 5 від 22 жовтня 2018 р.). URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019)

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf>

Національна платформа з вивчення української мови Міністерства культури та інформаційної політики України. URL: <https://speakukraine.net>

Портал мовної політики. URL: <https://language-policy.info>

Мова – ДНК нації. URL: <https://ukr-mova.in.ua>

<http://westudents.com.ua/>

<http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>

<http://kultura-movy.wikidot.com/>

<http://nepravylno-pravylno.wikidot.com/>

<http://litopys.kiev.ua>

<http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>